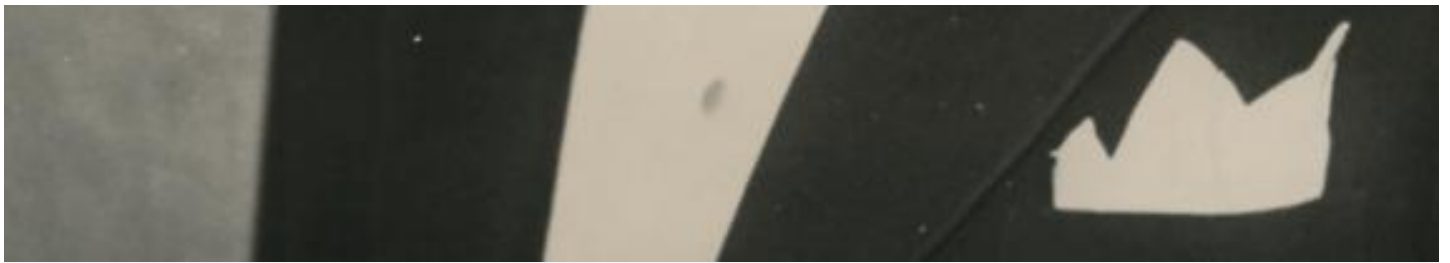

POUL BUNDGAARD

(1922 - 1998)

Sanger, skuespiller. Født 27/10 1922, død 3/6 1998 - 75 år gammel.

Oprindelig uddannet som købmand, men fik i 1946 ansættelse i koret på Nørrebro Teater. Året efter debuterede han som operettesanger samme sted og herefter fulgte en lang række roller i populære stykker. I 1957 fik han ansættelse ved Det kgl. Teater som tenorsolist, men det blev bl.a. på grund af præstationsangst og en begyndende sceneskræk aldrig til de store partier. Poul Bundgaard udfoldede også sit talent i revygenren og indspillede en lang række plader. Hans sidste sceneoptræden fandt sted i 1980.

Uddrag fra Morten Piils "Danske filmskuespillere" (Gyldendal, 2003):

Rollen som den inkarnerede tøffelheld Kjeld i 13 Olsen-bandefilm vejer tungest i Poul Bundgaards filmkarriere, der ellers er vidtfavnende og mangesidig som den folkekære mand selv. Bundgaard hævdede, at han ikke lignede Kjeld det mindste, men dementerede det gang på gang: han var et udpræget nervemenneske, der bebrejdede sig selv sit manglende mod. Frem for alt er han på film en langt blødere og mere labil tyk mand end sin konkurrent på feltet, Karl Stegger.

Bundgaard lægger et vældigt følelsespres i alle sin bedste filmpræstationer: "Jeg må følelsesmæssigt ned i helvede og op i skyerne, når jeg skal opleve en rolle, en figur. Jeg må mærke den helt ind til marven," udtalte han i 1966. Og hans store kriser som den evigt plagede og jagede Kjeld bliver ikke mindst morsomme og rørende, fordi de spilles ud som intense sjæledramaer i humoristisk småborgerperspektiv: den evigt følelsesbevægede Kjeld kommer aldrig let til noget.

I sine første fire film har han minimale, nærmest statistagtige roller; han skimtes allerede i "Teatertoset" (1944) og ses som fotografassistent i "Lise kommer til Byen" (1947) og som matros i "Støt står den danske sømand" (1948) med et par replikker i samspil med Ove Sprogø. Sin første hovedrolle får han i det lomme filosofiske flop "Et eventyr om tre" (1954), hvor han spiller en figur, der synes inspireret af ham selv: en sangglad kommis. Han viser lidt af sin vitalitet, synger kønt nogle banale sange, men denne start kan ikke kaldes lovende.

Han er papir-ekspedient og halvskurk i en lidt større birolle i "Det er så yndigt at følges ad" (1954) og markerer sin selvironi i en lille rolle som en komisk operettesanger, der har mistet stemmen i Birgitte Reimer-filmen "Vi som går stjernevejen" (1956). Derefter går det sporadisk fremad i småroller. Hans evner som sanger udnyttes i "Poeten og Lillemor i forårshumør" (1961), hvor han er syngende bagersvend i selskab med bageren Dirch Passer, og han oplader også sin røst som en skibskok glad for våde varer i Annelise Reenbergs "Een pige og 39 sømænd" (1965) - en præstation, der fik rosende anmelderord.

Men ikke så mange som hans overraskende, springknivs-udstyrede skurk Kolick i Erik Ballings spionfilmsparodi "Slå først, Frede!" (1965), der blev hans gennembrud som karakterskuespiller. Med heftigt, men tøjlet temperament spiller en læderklædt Bundgaard dæmonien helt derud, hvor den bliver urkomisk i kontrast til Morten Grunwalds skødesløse jovialitet som Frede. En foregriben af samspillet i Olsen-banden, hvor Bundgaards Kjeld - med modsat fortegn - også er følelsesmennesket overfor Grunwalds afglidende Benny.

Året efter har han en af sine bedste filmroller som de tre komtessers far, Grev Rambow, i Ebbe Langbergs vellykkede vaudevillefilm "Tre små piger" (1966) - han kan som få denne lidt altmodiske stil på fingrene og er vittig og charmerende. Samme år kommer hovedrollen endelig - som kværlanten adjunkt Tvebo i Annelise Meineches "Soyas tagsten", hvor hans vitalitet er uimodståelig, da han får tagstenen i hovedet og springer ud som livsnnyder. Bundgaard giver den hele armen, når han f. eks. kaster sig ud i ballet-positurer over et skrivebord og har tydeligvis ikke Balling til at graduere præstationen. Men selv en overspillende Bundgaard ligger milevidt over alt andet i filmen.

Tilbage hos Balling er han skæg og træfsikker som salvesfuld bagermester og værge for Daimi i "Jeg er sgu min

egen" (1967). Den næste håndfuld biroller inden "Olsen-banden" (1968) er mindre bemærkelsesværdige.

Nu er det først og fremmest Kjeld, det gælder, blid, blød og hjerteskræende tvedelt, når han både skal tilfredsstille Kirsten Walthers bydende Yvonne og de to Bande-venner, der slider i ham for at få ham til at udføre væsensfremmede, risikable kup uden for hjemmets tryghed. Med gummisko og jordemodertaske og en naiv umiddelbarhed i alle reaktioner forankrer Kjeld Olsen-bandefilmene rent følelsesmæssigt. Hans pjokkede uskyld berøver deres aktiviteter reel farlighed og tilfører dem en fundamental menneskelighed.

Op gennem 1970'erne ligger Olsen-bandefilmene på et klart højere niveau end de fleste af de film, som Bundgaard ellers - lidt vel generøst - låner sit talent. Selv familie-sexstrimler med hard core-scener som Stjernetegnsfilmene medvirker det tidligere operahåb ved Det kgl. Teater gladeligt i. Unægtelig også en kontrast til et Olsenbande-højdepunkt som hans desperate kamp for at åbne en plastikindpakket SAS-menu op i "Olsen-bandens går i krig" (1978). Komik i verdensklasse!

Men noget var på vej. Bundgaard ville være seriøs karakterskuespiller og blev det. I 1977 får han to roller, hvor han udvider registret kolossalt: som fremskridtsmanden Osborne, en blakket figur i Leif Panduros og Palle Kjærulff-Schmidts tv-film "Louises hus"; og som Den evige Kjær i Tom Kristensen-filmatiseringen "Hærværk", et drankerportræt, der fanger skyggen af mandens opløste format og derfor gør ham tragisk.

Og Bundgaard fortsætter i samme gode skure som Kirsten Olesens uforstående og uformående, men uendeligt velmenende far i Bille Augusts debutfilm "Hønning måne" (1978). Her kommer hans stærkt emotionelle spil i særlig grad til sin ret, idet faderens scener ikke er lagt an på ydre dramatik, men på replikkernes undertekst og skuespillernes stumme udtrykskraft.

Han er sjov som den energiske, sangglade kapitalistkurk Multi-Max i Hans Kristensens komedie "Undskyld vi er her" (1980), og han har varme og smukke øjeblikke som den ensomme pensionist og privatdetektiv Hovard, der med metodisk alvor leder efter Tove Maës' ikke-eksisterende kat i Erik Clausens komedie "Felix" (1982). En hovedrolle, der dog ikke helt lever op til talentets styrke. Og det gør karikaturen af en konservativ politiker i "Midt om natten" (1984) slet ikke.

Hans sidste betydelige præstation kommer i Søren Kragh-Jacobsens og Hans Hansens tv-film "Livet er en god grund" (1985), hvor han som pensioneret stationsforstander, mild og stille, ses i samspil med Lily Weiding - igen en film, der suger næring af hans livgivende personlighed og fint dæmpede følelsesintensitet. Hans sidste år var mærket af sygdom (sukkersyge) og flere hospitalsindlæggelser. Og hans optræden som Kjeld i kørestol i "Olsen-bandens sidste stik" (1998) kunne man sagtens have været foruden, for til Kjeld hører Kirsten Walthers Yvonne, som jo var lovligt forhindret. Bundgaard har dog en kønt sentimental scene, hvor han synger "To som elsker hinanden". Men det kan ikke bøde på det makabre i, at hans død midt under optagelserne medførte, at nogle af hans scener måtte laves med Tommy Kenter som stand-in og med Kurt Ravns stemme. [Uddrag fra "Danske filmskuespillere" slut]

Litteratur: Poul Bundgaard: Livet er skønt (1988). Centa Clemensen: Kære Poul (1998).

Filmografi			
Musik			
Titel	^År	^Funktion	^Kategori
Olsen-bandens sidste stik	1998	Kjeld Jensen	DK/Spillefilm
Længe leve friheden	1993	Medvirkende	Tv-film
The julekalender	1993	Gammel Nok	Tv-serie
Skønheden og udyret	1991	Maurice	U/Spillefilm
Morfar ved muffen	1990	Hr. Philipsen	Tv-serie
Casanova	1990	Ben Ali	DK/Spillefilm
Manden der ville være skyldig	1990	Psykiater	DK/Spillefilm
Nissebanden i Grønland	1989	Sognerådsmedlem	Tv-serie
Oliver & Co	1988	Louis	U/Spillefilm
Elvis Hansen - en samfundsbil	1988	Alex von Porter	DK/Spillefilm

Samfundsnjælper Titel	År	Funktion	Kategori
Kampen om den røde ko	1987	Godsejer	DK/Spillefilm
Tommelskruen	1986	Statsministeren	Tv-film
Mesterdetektiven Basil Mus	1986	Doktor Hotson	U/Spillefilm
Livet er en god grund	1985	Karl Godtfred Larsen	Tv-film
Walter og Carlo - op på fars hat	1985	Ateza	DK/Spillefilm
Årets længste dag	1984	Kokken	Tv-film
Nissebanden	1984	Slagtermester	Tv-serie
Midt om natten	1984	Bumand, politiker	DK/Spillefilm
Rejseholdet	1983	Karstensen	Tv-serie
Cykelsymfonien	1983	Medvirkende	DK/Kort fiktion
Med Lille Klas i kufferten	1983	Udråberen	U/Spillefilm
Hævn	1982	Medvirkende	DK/Kort fiktion
Afbrudt møde	1982	Ebbe Lund Nielsen	Tv-film
Henover midten	1982	Peter Svendsen	Tv-serie
Felix	1982	Hovard Hansen, pensionist	DK/Spillefilm
Edwins have	1982	Medvirkende	Tv-film
Det parallelle lig	1982	Bedemand	DK/Spillefilm
Olsen-banden over alle bjerge	1981	Kjeld	DK/Spillefilm
Olsen-bandens flugt over plankeværket	1981	Kjeld	DK/Spillefilm
Legitimation - for Deres skyld!	1980	Medvirkende	DK/Dokumentarfilm
Undskyld vi er her	1980	Multi-Max, direktør	DK/Spillefilm
Olsen-banden overgiver sig aldrig	1979	Kjeld	DK/Spillefilm
Bronswik-affæren	1979	Stemme	U/Dokumentarfilm
I Skyttens tegn	1978	Efterretningschef	DK/Spillefilm
Honning måne	1978	Kirstens far	DK/Spillefilm
Olsen-banden går i krig	1978	Kjeld	DK/Spillefilm
Louises hus	1977	Osborne	Tv-film
Grus i systemet	1977	Medvirkende	DK/Dokumentarfilm
I skorpionens tegn	1977	Efterretningschef	DK/Spillefilm
Olsen-banden deruda'	1977	Kjeld	DK/Spillefilm
Hærværk	1977	Den evige Kjær	DK/Spillefilm

Titel	År	Funktion	Kategori
Superfos Glasuld - et isoleret tilfælde	1976	Kjeld	DK/Reklamefilm
Olsen-banden ser rødt	1976	Kjeld	DK/Spillefilm
Brand-Børge rykker ud	1976	Tankvognschauffør	DK/Spillefilm
I løvens tegn	1976	Anton Møller, forlægger	DK/Spillefilm
Justine & Juliette	1975	Medvirkende	U/Spillefilm
Olsen-banden på sporet	1975	Kjeld	DK/Spillefilm
Sønnen fra Vingården	1975	Morten	DK/Spillefilm
I Tvillingernes tegn	1975	Miskendt opfinder	DK/Spillefilm
Olsen-bandens sidste bedrifter	1974	Kjeld	DK/Spillefilm
Nøddebo Præstegård	1974	Pastor Blicher	DK/Spillefilm
Robin Hood	1973	Broder Tuck - en grævling	U/Spillefilm
Olsen-banden går amok	1973	Kjeld	DK/Spillefilm
Mig og mafiaen	1973	Vittorio Ferrucci	DK/Spillefilm
Livsens ondskab	1972	Partikulier Eriksen	Tv-serie
Den første kreds	1972	Oskolupov	DK/Spillefilm
Olsen-bandens store kup	1972	Kjeld	DK/Spillefilm
Takt og tone i himmelsengen	1972	Peter, butler	DK/Spillefilm
Den fine mand	1971	Dansemester	Tv-film
Olsen-banden i Jylland	1971	Kjeld	DK/Spillefilm
Ballade på Christianshavn	1971	Hallandsen	DK/Spillefilm
Svejk i anden verdenskrig	1970	Baloun	Tv-film
Huset på Christianshavn	1970	Laurits Momsen	Tv-serie
Rend mig i revolutionen	1970	Generalissimo Jesus Maria Salvatore	DK/Spillefilm
Den røde rubin	1970	Jesper	DK/Spillefilm
Flagermusen	1969	Alfred	Tv-film
Aprilsnarrene	1969	Medvirkende	Tv-film
Ta' lidt solskin	1969	Bernhard Iversen	DK/Spillefilm
Der kom en soldat	1969	Borgmester Dobbermann	DK/Spillefilm
Olsen-banden på spanden	1969	Kjeld	DK/Spillefilm
Sjov i gaden	1969	Fordrukken mand	DK/Spillefilm
Må jeg lege med?	1968	Medvirkende	Tv-film

Titel	År	Funktion	Kategori
Olsen-banden	1968	Kjeld	DK/Spillefilm
Soldaterkammerater på bjørnetjeneste	1968	15	DK/Spillefilm
Det var en lørdag aften	1968	Hr. Olsen	DK/Spillefilm
Jeg er sgu min egen!	1967	Hr. Hyldersen	DK/Spillefilm
Smukke-Arne og Rosa	1967	Filminstruktøren	DK/Spillefilm
Min kones ferie	1967	Hr. Danbo, dansk turist	DK/Spillefilm
Far laver sovsen	1967	Forlægger	DK/Spillefilm
Martha	1967	Alf, andenmester	DK/Spillefilm
Onkel Joakims hemmelighed	1967	Søren, kok på Øresundsbåd	DK/Spillefilm
Elsk... din næste	1967	Niels Røls, piccolo og tubavirtuos	DK/Spillefilm
Jeg - en marki	1967	Bankdirektør	DK/Spillefilm
Historien om Barbara	1967	Kolick	DK/Spillefilm
Tre små piger	1966	Rambow	DK/Spillefilm
Soyas tagsten	1966	Tvebo	DK/Spillefilm
Flagermusen	1966	Falkes sangstemme	DK/Spillefilm
Pigen og greven	1966	Skuespiller	DK/Spillefilm
Slå først Frede	1965	Kolick	DK/Spillefilm
Een pige og 39 sømænd	1965	Kok	DK/Spillefilm
I rum sø	1964	Medvirkende	Tv-film
Et minde om to mandage	1964	Medvirkende	Tv-film
Da kongen var knægt	1963	Sang	U/Spillefilm
Farinelli	1961	Farinelli	Tv-film
Poeten og Lillemor i forårshumør	1961	Bagersvenden	DK/Spillefilm
Lille rislende kilde	1959	Medvirkende	Tv-film
Jomfruburet	1959	Baron Franz von Schobers stemme	Tv-film
Lån mig din kone	1957	En portier	DK/Spillefilm
Vi som går stjernevejen	1956	Tenorsanger	DK/Spillefilm
Et eventyr om tre	1954	Poul, isenkramkommiss og sanger	DK/Spillefilm
Det er så yndigt at følges ad	1954	Erik	DK/Spillefilm
Lyn-fotografen	1950	Petersen, fotograf ved "Billed-Revyen"	DK/Spillefilm

Askepot	1950	Prinsen	U/Spillefilm
Titel	År	Funktion	Kategori
Støt står den danske sømand	1948	Styrmand	DK/Spillefilm
Mani	1947	Restaurantgæst	DK/Spillefilm
Lise kommer til Byen	1947	Filmtekniker	DK/Spillefilm
Familien Swedenhielm	1947	Mand i lufthavn	DK/Spillefilm
Dumbo	1941	Direktøren	U/Spillefilm

 UDSKRIV

 DOWNLOAD PDF